

Я стомлений від цієї тяжкої невдячної праці на мого пана, але я тримаюсь. Я знаю: Ви піклуєтесь про всіх нас, я знаю це, бо у Вас серце, немов птах, який захищає своє рідне гніздо, бо Ваше серце, немов серце Прометея, яке несе в собі тільки любов та нестерпні страждання за неї.

Ви тримайтесь, Тарасе, які б перешкоди та випробування не зустрілися у Вашому житті, вірте у свої сили, як я вірю у Ваші... що ж, друже, моя вільна хвилинка підходить до кінця...

Сподіваюсь, цей лист дійде до Вас, я так вірю в це...

Мій пан знову кличе мене, я повинен обробляти землю, а потім ми вирушимо у сусіднє селище. Там він хоче перепродати мене і моїх любих сестричок.

Ви повертайтеся у рідні краї!

Я дуже сподіваюсь зустрітись знов, тільки сидячи за одним столом, з добрими нашими українськими стравами та попиваючи горілочку... Лише чарочку за те, щоб воля наша ніколи не вмерла!

Чекаю, вірю та знаю. Знаю, що всім буде по заслугах.

З повагою, Ваш друг.
1841 р.

***

Максим Фрейдін

Добридень, мій улюблений Кобзарю!
Пишу Тобі я лист крізь стільки років,
З епохи, де не править нами Цар,
І де не чути звук ярмових кроків.
Ми самостійні! Так, повір, мій брате!
Живемо ми у цілісній країні:
Де мова квітне, як вишневий сад,
І де культура рідна зеленіє!
Ти був би радий, Ти би закричав:
«Нарешті ненька моя красна та єдина!»
Але...Крізь терни цих красивих слів
Ти б все ж таки побачив неньчині коліна...
Вони розбиті гострими камінням війни,
Вони подряпані об дріт боргів колючий,
Чиновники не знають нам ціни,
А коли визнають, буде їм болюче!
Й коли уже надії блиск пропав
На нашому майбутнього радарі,
Згадаєм ми, що Ти заповідав,
І знов побачимо спасіння!

Ні, не в магічнім, кришталевім шарі!
Ясне, чітке спасіння від незгод
І негараздів, які ми переживаєм, –
Це дух козацтва, дух шукачів пригод,
Яким ми завжди ворога долаєм!
Ми знову будемо міцнішими від тих,
Хто так бажав нам смерті. Проклятуці
Ті вороги хай згинуть! А наш сміх
Хай знову пролуна
Від озера Сасик і до Сумської пуші.

***

Пройдуть часи... Не я, так хтось другий
Тобі відправив би листа такого.
Але не факт, що цей самий «другий»
Буде нащадком він козацтва ледь живого...
Твій вірний друг

ПРО ЩО СПІВАЄ ТАРАСОВА КОБЗА?

Катерина Добролежа

У житті кожного українця ім'я Т.Г. Шевченка - великого філософа, художника, поета, митця, сповідника неосяжної душі нашого безсмертного народу - асоціюється не лише з сивим минулим, але й із сучасністю, так глибоко увійшло воно до нашої свідомості.

Чому ж ми цитуємо слова Кобзаря, починаючи зі шкільної лави і до поважного віку, чому Тарасова мужність не гасне з роками?

Звичайно, великий поет створив безмежне та безцінне надбання українського слова, його творіння є геніальними, його слава поширена у всьому світі.

Проте слід замислитися над тим, що кожне Тарасове послання є наразі актуальним. Його «Заповіт», «Послання», «Сон», «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє...» та ще безліч інших творів нібито віддзеркалюють сучасну реальність, хоч і прикро це констатувати.

Ми досі не навчилися боротися з неповагою до власної нації, «скидати окупи», - і за це платимо власною волею і спокоєм.

В якості доказу наведу такий приклад. Вірш «Бували війни й військовії свари» наповнений картинками з українського сьогодення – скрутної ситуації, пов'язаної з кризою українського слова, гідності нашого народу, цілісності та самобутності нашої нації.